

Institut
d'Estudis
Catalans

ACTE D'HOMENATGE A JAUME I

en el 800è aniversari del seu naixement

Dijous 10 d'abril de 2008, 12 hores

Palau del Rei (capella de Santa Àgueda), Barcelona

Organitzat per:

FEDERACIÓ LLULL (Obra Cultural Balear, Òmnium Cultural i Acció Cultural del País Valencià)
INSTITUCIÓ JOAN FUSTER

CRIDA JAUME I

Enguany farà vuit-cents anys del naixement del rei Jaume I, figura cabdal de la nostra història comuna. El rei En Jaume és un dels homes que més ha influït en la nostra realitat actual, lingüística, cultural, administrativa, política, cultural i nacional. Molt del que som, del que no som, fins i tot d'allò que podríem ser, ho devem als anys decisius de la vida de Jaume I, i a les accions que dugué a terme.

La conquesta militar per aquell comte de Barcelona i rei d'Aragó dels territoris que avui constitueixen les Illes Balears i el País Valencià, i, sobretot, la repoblació d'aquests territoris, feta majorment per colons catalans, va marcar un abans i un després en la nostra identitat i les nostres possibilitats com a poble. I tot això sense oblidar el paper clau que va tenir aquest rei, tant a Catalunya com a les noves terres conquerides, a l'hora de legislar i estimular els processos constitutius de les ciutats, la representació dels diferents braços a les Corts, l'impuls comercial i marítim, la consolidació del dret català i del dret internacional, i l'enfortiment de l'ús de la llengua catalana.

Per això, i malgrat els segles posteriors d'intents induïts i intencionats de separacions i desencontres, tots nosaltres continuem mantenint avui, a l'inici del segle XXI, i enmig d'una societat cada dia més plural i mundialitzada, els lligams de fraternitat i un sentiment mutu de pertinença a una col·lectivitat. Són uns lligams i uns sentiments que tenen molt a veure amb la figura, sovint mitificada però sempre recordada, del «bon rei En Jaume I».

Aquests lligams indestructibles teixits al segle XIII per aquell rei i pels processos repobladors que ell inicià i impulsà ens estimulen ara a afrontar un esdevenidor en el qual la col·laboració entre tots els territoris de llengua catalana ha de ser cada vegada més gran i més intensa. D'aquesta fraternal col·laboració, en depèn la nostra possibilitat de sobreviure com a poble, com a llengua i com a cultura diferenciada, enmig del procés de mundialització. És així com aportarem els nostres valors, el nostre tarannà feiner i constructiu, i la nostra manera de veure el món —democràtica, pactista, cívica, confiada— per a la construcció d'una Europa alhora unida i plural.

En el seu temps, el rei En Jaume sabé integrar els seus territoris patrimonials en el context europeu de l'època i en el context progressista que constituïen el dret romà, el nou art gòtic, l'activitat intel·lectual i la presència dels habitants gremials o burgesos de les ciutats en les Corts que havien de prendre les decisions econòmiques i polítiques de la monarquia. En el nostre, tenim l'obligació de fer que els nostres territoris respectius, degudament coordinats i oberts a un procés de col·laboració cada vegada més gran, esdevinguin també referent i avantguarda de modernitat, de la integració cultural i d'obertura al món. La millor manera, i la més eficaç d'assolir aquesta elemental tasca patriòtica és no oblidar mai les nostres arrels, no renunciar mai a la nostra llengua comuna, no ignorar mai els trets d'identitat que ens caracteritzen des de l'edat mitjana i ens individualitzen dins els pobles europeus.

Per tots aquests motius, les associacions i institucions signants ens comprometem a impulsar la col·laboració mútua, els intercanvis de tota mena i l'articulació d'un espai referencial que ens permeti afrontar units els reptes i les esperances que ens depara l'esdevenidor. Per això fem pública la nostra voluntat de continuar el procés de construcció d'aquest àmbit alhora únic i plural que és el nostre. És el mateix que Jaume I va concebre i va consolidar amb els nous regnes que conquerí i articulà políticament. Per això ens comprometem, just en acomplir-se els vuit-cents anys del naixement del rei fundador, a continuar l'intercanvi i la col·laboració entre els nostres territoris, i a avançar pel camí que ell va encetar en estendre els seus dominis i, amb ells, l'abast del nostre poble.

Salvador Giner
President de l'Institut d'Estudis Catalans